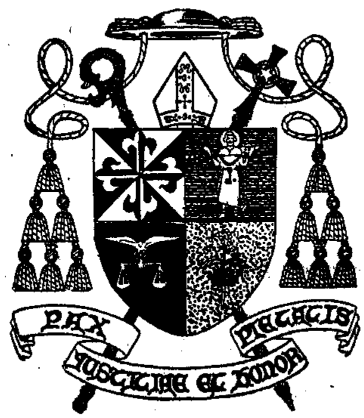
No. 3130 | Woensdag 7 Februari 1940. | 57ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Frater PETRUS INNOCENTIUS VERRIET

van de orde der Predikheeren,

door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel,

Titulair Bisschop van Eleutherna en

Apostolisch Vicaris van Curaçao,

aan de Geestelijkheid en Geloovigen van zijn Vicariaat

Zaligheid in den Heer.

Beminde Geloovigen. Vandaag willen wij heel bijzonder het woord richten tot onze vaders en moeders, zoowel als tot onze vaders en moeders van de toekomst, dat wil zeggen, tot allen, die zich tot een katholiek huwelijk voorbereiden. En wij doen dit in het volle vertrouwen, dat zij onze woorden ernstig ter harte zullen nemen.

Er zijn in het leven van ieder Christen mensch dagen, die men nooit vergeet, — dagen die men geheel zijn leven lang met innige vreugde en dankbaarheid gedenkt.

Wie denkt er niet met dankbaarheid aan den dag, dat hij in het H. Doopsel tot kind van God werd aan- [illegible] wij dagelijks met kinderlijke liefde mogen bidden: Onze Vader, Die in de hemelen zijt; kind van de Heilige Kerk, die ons aan haar moederhand leidt langs den weg, die ten hemel voert.

Niet aan ons zelven hebben wij het te danken, dat wij door God tot Zijn kinderen zijn aangenomen, bestemd om eenmaal bij Hem voor eeuwig gelukkig te zijn, maar aan Gods Liefde en Barmhartigheid, die ons heeft uitverkoren tot de verheven, nooit genoeg te waardeeren waardigheid van het kindschap Gods. Wie deze waardigheid maar eenigszins begrijpt, kan den Goeden God er nooit genoeg voor danken.

Op den dag, dat door het water van het H. Doopsel onze ziel is rein gewasschen van de smet der erfzonde, en wij van kinderen van Gods toorn geworden zijn kinderen van Gods liefde, is in onze ziel neergelegd de kiem van een hooger, waarlijk goddelijk leven, dat zich door de genade Gods en de werking van den H. Geest moet ontplooien en ontwikkelen, dat zijn volle ontplooiing en bekroning zal krijgen in den hemel.

Beminde Geloovigen. Wij vragen: wordt deze weldaad van Gods Liefde voldoende door onze katholieken gewaardeerd? Met droefheid moeten wij erkennen, dat lang niet allen er voldoende van doordrongen zijn.

Hoe is het anders mogelijk, dat ouders soms weken, ja maanden wachten, met hun kind te laten doopen?

Wij spreken hier over een euvel, dat vrij algemeen is. En dat, terwijl de Kerkelijke Wet voorschrijft, als een zware verplichting, om de kinderen zoo spoedig mogelijk te laten doopen. Ouders, die zonder voldoende reden het doopsel van hun kind langer dan een maand uitstellen, maken zich zelfs aan een zware zonde schuldig.

Beminde Geloovigen. Het is niet zonder reden, dat de Kerk erop aandringt om de kinderen zoo spoedig mogelijk te laten doopen.

Gij weet toch, dat gedurende al den tijd, dat een kind zonder doopsel is, Gods genade nog geen intrede in zijn ziel heeft gedaan, om er de kiemen van het kwaad, die in iedere menschenziel sluimeren, te verstikken en te vervangen door de kiemen van het goed. Al dien tijd blijft de kinderziel besmet met de erfzonde, — in de macht van den duivel, den grootsten vijand van het menschelijk geslacht, die er voortdurend op uit is, om het kwaad steeds dieper wortel in de ziel te doen schieten.

God met Zijn oneindige Liefde en Genade staat voor de deur der kinderziel, en vraagt om te worden binnengelaten, om deze ziel met het licht van zijn hemelsche genade te vervullen. En door de schuld der ouders, die maar wachten met hun kind te laten doopen, wordt Onze Lieve Heer buitengesloten. Is het geen verregaande ondankbaarheid ten opzichte van den Goeden God, Die niets vuriger verlangt dan dit kind als Zijn kind aan te nemen en in zijn kinderziel de kiemen van zijn goddelijk leven neer te leggen?

Er is, beminde Geloovigen, nog een andere reden, waarom de Kerk er zoo op aandringt, om de kinderen toch ten spoedigste te doopen, namelijk het gevaar dat ze zonder Doopsel zullen sterven. Gij weet wat dat beteekent. Door de schuld der ouders blijven deze kinderen voor eeuwig verstoken van het hemelsch geluk, een geluk zoo groot, dat volgens de woor- [illegible] geen oor gehoord heeft, en het in geen menschenhart is opgekomen, wat God bereid heeft voor degenen die Hem liefhebben." Voor eeuwig zal dat kind beroofd blijven van het zalig gezelschap van den Goeden God, zijn zoeten Zaligmaker Jezus Christus, van zijn lieve Moeder Maria, van alle Gods lieve Heiligen en Engelen.

Welke ouders zullen deze verantwoordelijkheid op zich durven nemen? Wat zullen zij antwoorden, als zij eenmaal voor Gods rechterstoel zullen verschijnen om rekenschap te geven van hun leven, en God hen vragen zal: waar is de kinderziel, die Ik aan uw zorgen heb toevertrouwd, om ze rijp te maken voor den hemel?

Dat dit gevaar van te sterven zonder het H. Doopsel ontvangen te hebben niet denkbeeldig is, moge blijken uit het feit, dat wij bericht ontvangen hebben, dat er in het afgeloopen jaar werkelijk kinderen zonder het H. Doopsel gestorven zijn. En dat enkel en alleen door de onverschilligheid en laksheid der ouders. Is dit niet diep treurig?

Beminde Ouders, begrijpt toch de zware verantwoordelijkheid voor het zieleheil van uw kinderen; laat Onzen Lieven Heer niet wachten om bezit te nemen van de ziel van uw kind. Regelt alles bij tijds en vraagt bij tijds een peter en meter, opdat uw kind zoo spoedig mogelijk de genade van het H. Doopsel moge ontvangen.

Tevens vraag ik U allerdringendst, om toch dezen zoo schoonen en heiligen dag, dat uw kind tot kind van God en van Onze Moeder de Heilige Kerk is aangenomen, niet te ontheiligen door een wereldsch feest, zooals, helaas, maar al te dikwijls gebeurt.

Op het oogenblik dat uw kind gedoopt wordt, wordt de hemel geopend, Gods genade en liefde dalen over uw kind neer, en ook over uw kind weerklinken de woorden, die God eenmaal sprak bij den doop van Jezus: Dit is Mijn welbemind kind, waarin Ik mijn welbehagen heb.

Als kind van God keert uw kindje, na het H. Doopsel ontvangen te hebben, in uw huis terug, God dragend in zijn kinderhartje.

Eerbiedigt dan deze eerste nederbuiging van Gods Liefde over uw kind, en viert dezen dag in den echt christelijken geeste met gepaste vreugde, en niet met danspartijen, zooals, helaas, soms gebeurt.

Beminde Geloovigen. Na den dag van het H. Doopsel komt de heerlijke onvergetelijke dag van de Eerste H. Communie.

Steeds heeft het katholieke volk, waar ter wereld, ook, dezen dag beschouwd als een heel bijzonderen, boven vele andere begenadigden dag.

En niet zonder reden. Als de God van hemel en aarde, — als Jezus, de Verlosser, Die eenmaal ter liefde van ons allen, geboren werd te Bethlehem, en na een leven van lijden stierf op het kruis, om ons met Zijn Hemelschen Vader te verzoenen, Zijn Lichaam en Bloed als voedsel aan ons schenkt, om de kiemen van Goddelijk leven, in het H. Doopsel in onze zielen neergelegd, te ontwikkelen en tot wasdom te brengen, dan is er voor ons wel een heel bijzondere reden, om dien dag te beschouwen als een van de schoonste en kostbaarste van ons leven.

Het is een feestdag voor geheel het huisgezin. Vader en moeder deelen in het geluk van hun kind. Zij kunnen met reden het woord der H. Schrift herhalen: Heden is aan ons huis heil wedervaren, omdat Onze dierbare Verlosser in het hart van ons kind is komen neerdalen. Een afglans van het geluk van het kind straalt over geheel het huisgezin. In het kind zegent Jezus heel het huis.

In dezen geest moet de dag der Eerste H. Communie gevierd worden.

Doch, beminde Geloovigen, hoe dikwijls gaat, helaas, de schoonheid van dit echt katholieke feest verloren door de wereldsche wijze, waarop het in vele huisgezinnen gevierd wordt.

Wat moet er in een kind omgaan, dat 'smorgens Jezus in zijn kinderhart ontvangen heeft, en stralend van geluk is thuis gekomen, als het ziet, hoe deze schoonste aller dagen thuis ontheiligd wordt? Want zoo mogen we toch wel de wijze, waarop in sommige huisgezinnen deze dag gevierd wordt, noemen. Is het niet meer dan ergerlijk, dat men soms dezen zoo bijzonder gezegenden dag niet anders weet door te brengen dan met drinken, en den dag, zoo heerlijk en schoon begonnen met de komst van Jezus in het kinderhart, besluit met een danspartij? [illegible] God van vrede en reinheid, in het onschuldig kinderhart te vieren.

Wat moet er in het arm kinderhart omgaan, dat 's morgens de Liefde van Jezus heeft ontvangen en met zijn reine liefde beantwoord, — dat niets anders verlangt dan Jezus te beminnen en bemind te zien door alle menschen, als het dienzelden Jezus beleedigd ziet door waarlijk ergerlijke misbruiken?

Gij allen kent het harde, verschrikkelijke woord van Onzen Goddelijken Zalimaker: „Wie ergernis geeft aan een van deze kleinen, die in Mij gelooven, het ware hem beter, dat hem een zware molensteen om den hals werd gehangen, en hij in de diepte der zee werd verdronken." (Mat. 18. 6.)

Behalve de ergernis aan de kleinen door de ontheiliging van den schoonsten dag in hun leven, heeft de wereldsche viering ervan nog een ander nadeel. In plaats van dit mooie echt godsdienstige feest te vieren in den intiemen huiselijken kring, meent men het aan zijn stand verplicht te zijn, om alle kennissen en vrienden uit te noodigen. Het gevolg is, dat men onkosten moet maken, die niet zelden de draagkracht verre te boven gaan. Men ziet er niet tegen op om schulden te maken; — en dat alleen uit een dwaze zucht om toch voor niemand onder te doen.

Beminde Geloovigen, gelooft mij, de weelde, waarmede dit zoo mooie feest gevierd wordt, en die, naar het ons lijkt, met het jaar hooger wordt opgevoerd, is meer dan overdreven, en absoluut in strijd met het verlangen van den Heiligen Paus der kindercommunie, Paus Pius X z.g. Toen deze Paus de Kindercommunie invoerde, — een weldaad waarvoor wij en de kinderen met ons, Hem nooit genoeg kunnen danken, — heeft Hij als zijn innig verlangen te kennen gegeven, dat het in allen eenvoud zou geschieden, opdat toch geen enkel kind van de zoo groote genade van de vroegtijdige H. Communie zou verstoken blijven.

Wat Zijne Heiligheid de Paus vreesde, zien wij juist hier gebeuren.

Beminde Geloovigen. Het is niet alleen maar een verlangen van den Paus, dat de kinderen, die tot de jaren van verstand gekomen en voldoende onderricht zijn, de H. Communie ontvangen, doch het is een voorschrift van de Kerkelijke Wet, die allen verplicht, en de Ouders de strenge verplichting oplegt, om hun kinderen in staat te stellen aan deze verplichting te voldoen.

En toch, wat zien wij gebeuren?

Verschillende katholieke ouders laten hun kinderen maar wachten, een jaar, soms meerdere jaren, omdat zij, volgens hun zeggen, niet in staat zijn de onkosten, die aan het feest verbonden zijn, te dragen. Wanneer men deze onkosten maar niet steeds hooger opvoerde, en men zich tevreden stelde met een eenvoudige huiselijke feestviering, zou van zelf deze reden vervallen, en zouden de kinderen hun Eerste H. Communie kunnen doen op den tijd die door de Kerk vereischt en voorgeschreven wordt.

Beminde ouders, het moest voor U een genot zijn, om uw kinderen zoo spoedig als maar mogelijk is bij Jezus te brengen en aan het overgroote geluk van de H. Communie deelachtig te maken. Hun geluk is toch ook uw geluk.

Daarom bidden wij U dringend, laat toch alle dwaze en overdreven eischen varen, en onthoudt u van alle wereldsche feestelijkheden, die uw draagkracht te boven gaan, en die niet anders dan het godsdienstig karakter van het feest kunnen schaden. En vooral, laat uw kind toch niet langer wachten dan noodig is om tot Jesus te gaan, en laat Jezus niet wachten om in het hart van uw kind neder te dalen.

Beminde Ouders. Wij willen nog een enkel woord hieraan toevoegen over de zware verplichting die op U allen rust, om aan uw kinderen een katholieke opvoeding te geven.

Nog altijd zijn er ouders, die meenen dat het hun vrij staat, om hun kinderen naar onverschillig welke school te sturen, hetzij katholiek of neutraal, mits zij maar zorgen, dat deze kinderen geregeld hun godsdienstplichten waarnemen, en de cathechismuslessen volgen.

Hoe verkeerd deze opvatting is, moge blijken uit de bepalingen van het Kerkelijk Wetboek.

Deze bepalingen luiden aldus:

Alle geloovigen moeten van jongsaf zoo onderricht worden, dat zij niet alleen niets leeren, wat met den katholieken godsdienst of de goede zeden in strijd is, maar dat in het onderwijs de godsdienstige en zedelijke vorming de voornaamste plaats inneemt. [illegible] christelijke opvoeding hebben de ouders en allen, die de plaats der ouders innemen.

Omdat het godsdienstonderricht op zich zelf niet voldoende is, maar geheel het onderwijs ervan doordrongen en bezield moet zijn, verbiedt het Kerkelijk Wetboek, dat katholieke kinderen niet-katholieke, neutrale scholen bezoeken.

Met andere woorden, het katholieke kind behoort op de katholieke school thuis.

Wij hebben gemeend deze bepalingen nog eens naar voren te moeten brengen, omdat er nog altijd ouders gevonden worden, die deze verplichting te licht opvatten. Ook al zendt men zijn kinderen naar de kerk, zorgt men ervoor dat zij geregeld de heilige Sacramenten en godsdienstonderricht ontvangen, men meene niet, dat men daarmee zijn ouderlijke plicht, die door het Kerkelijk Wetboek „gravissimum officium, een allerzwaarste verplichting" genoemd wordt, volledig vervuld heeft.

En dat wilt gij toch, beminde Ouders.

Het is niet zonder reden, dat de Kerk, die een ondervinding van eeuwen heeft, en die maar al te goed het gevaar van neutraal onderwijs begrijpt, op dit punt zoo streng is. Steeds en overal stelt zij alle pogingen in het werk om haar kinderen katholiek onderwijs te verzekeren. Geen offers zijn haar daarvoor te zwaar.

De vijanden van ons geloof begrijpen de waarde van katholiek onderwijs maar al te goed, soms beter dan vele katholieke ouders zelf. Hoe is het anders te verklaren, dat, waar een aanslag op de Kerk beraamd wordt men gewoonlijk begint met een aanslag op de katholieke school. Is eenmaal de school ontkerstend, dat wil zeggen, onttrokken aan den invloed van de Kerk, dan volgt de ontkerstening van het volk van zelf.

Beminde Ouders, wij bidden U, houdt steeds het katholiek onderwijs hoog. En al kost het U soms een offer, stelt er prijs op dat uw kinderen katholiek onderwijs ontvangen.

Mochten er onder U zijn, die hun plichten tegenover hun kinderen zóó vergeten, dat zij ze zelfs niet naar de cathechismus sturen, en niet in staat stellen om hun godsdienstplichten waar te nemen, dan weten zij, dat zij niet tot het ontvangen der heilige Sacramenten mogen worden toegelaten.

Ten slotte, beminde Geloovigen, nog een enkel woord over een anderen dag die ook diep in het menschelijk leven ingrijpt, en die daarom ook behoort tot de meest gewichtige dagen van het leven, namelijk de huwelijksdag.

Veel, helaas, maar al te veel wordt de ernst van dezen dag vergeten. Al te veel wordt vergeten, dat men door in het huwelijk te treden, een stap voor het leven doet. Hieruit volgt van zelf, dat men zich ernstig op dezen dag moet voorbereiden. Het levensgeluk hangt ervan af.

Het moet meer dan een feestdag zijn, waarop men zich op zijn best uitgedost naar het altaar begeeft, nagestaard en bewonderd door velen, die zich overigens over de gevolgen van dezen stap niet bekommeren.

Het moet een dag van zegen zijn. De Goede God is altijd bereid Zijn zegen te geven, en zonder den zegen van God is het onmogelijk gelukkig te zijn, en de verplichtingen van het huwelijk na te komen, zooals het behoort. Maar dan moet men zich ook daarvoor ernstig voorbereiden, en in een vurig gebed dezen zegen afsmeeken. Wanneer men hiervan meer doordrongen was, zouden er niet zooveel ongelukkige huwelijken zijn.

Beminde Geloovigen. Begrijpt toch goed en doordringt U diep van den ernst van dezen stap voor het leven.

Aan de voeten van het altaar, in tegenwoordigheid van den Goeden God, knielt het jeugdig echtpaar neer, om het woord te spreken van liefde en trouw tot in den dood,-dit woord dat door God in den hemel bezegeld wordt.

Laten dan ook allen, die het jeugdige echtpaar vergezellen, meebidden, dat Gods zegen over hen moge neerdalen, en door eerbied in het huis van God toonen, dat zij werkelijk met het echtpaar meeleven en het van harte alle geluk toewenschen. Dit moeten zij ook toonen door een zedige kleeding, die past aan den eerbied voor het huis van God. Dit zeggen wij, omdat helaas, hierin dikwijls tekort geschoten wordt, en men verschijnt in een kleeding, die volstrekt niet past in Gods huis en in de tegenwoordigheid van God. Wij [illegible] ze woorden ernstig ter harte te nemen, en de Eerwaarde Pastoors om hierop nauwkeurig toe te zien.

Beminde Geloovigen. Nu wij aan het begin staan van den heiligen Vastentijd, tijd van boete en ernstige overweging, hebben wij gemeend deze woorden en vermaningen tot U te moeten richten, in het belang van uw aller zieleheil, waarvoor wij de verantwoordelijkheid dragen. Wij vertrouwen, dat Gij allen deze vermaningen ter harte zult nemen.

Gij weet hoe ernstig de tijden zijn. Zware rampen teisteren reeds vele landen van Europa, en dreigen zich over geheel de wereld uit te storten. Niemand weet, God alleen, wat ons vaderland en ook ons te wachten staat. Maar wel weten wij, dat wij allen zijn in Gods Hand en dat Gods Voorzienigheid over ons waakt, met des te meer liefde en barmhartigheid naar mate wij ons meer aan God hechten en op God vertrouwen.

Laat ons daarom, tezamen met de miljoenen over de geheele wereld verspreid, dagelijks onze handen en harten in een vurig gebed verheffen tot den God van vrede, opdat spoedig weer de vrede van Christus moge heerschen in het Rijk van Christus.

Bidt toch veel en vurig, dit is uw plicht van christelijke naastenliefde tegenover de wereld die zooveel lijdt. En laat uw kinderen bidden, voor allen die zoo zwaar onder de rampen van den oorlog gebukt gaan. Bidt vooral ook vurig, dat ons dierbaar vaderland van de rampen van den oorlog gespaard moge blijven.

Bidt veel voor Zijne Heiligheid den Paus, die dag en nacht bidt en waakt en werkt voor het herstel van den vrede. Zijn Vaderhart lijdt zoo zwaar onder het lijden van Zijn kinderen. Bidt dat de wereld weer tot Christus moge terugkeeren, en luisteren naar de woorden van rechtvaardigheid en liefde, die Onze Heilige Vader bij herhaling tot haar richt.

Bidt voor onze geëerbiedigde Koningin, die wel angstvolle dagen doormaakt, nu telkens weer de veiligheid en onafhankelijkheid van ons dierbaar vaderland in gevaar komt. Meer dan ooit heeft onze Beminde Koningin, en allen die Haar in het bestuur van ons land bijstaan, noodig het licht en de kracht van Gods genade, opdat Zij door de stormen van dezen tijd land en volk wete te voeren tot een betere en gelukkiger toekomst.

Bidt voor Haar Koninklijk Huis. Bidt voor Uwe Geestelijke en Wereldlijke Overheden, opdat het licht van Gods Wijsheid hen bestralen moge, en Zij in deze zoo moeilijke tijden de maatregelen mogen nemen die voor het heil en welzijn van ons volk noodig zijn.

Bidt voor uw Priesters, voor uw Religieuzen, en voor allen, die arbeiden voor uw welzijn en het welzijn uwer kinderen.

En zal dit ons Herderlijk Schrijven in alle kerken en openbare kapellen van ons Vicariaat worden voorgelezen op den Zondag van Quinquagesima.

Gegeven te Curaçao, op den Feestdag van Paulus' Bekeering 1940.

† Frater Petrus Innocentius Verriet

Titulair Bisschop van Eleutherna

Apostolisch Vicaris van Curaçao.

VASTEN- en ONTHOUDINGSWET voor het APOSTOLISCH VICARIAAT van CURAÇAO.

Volgens de verschillende bepalingen van den H. Stoel, het Wetboek voor Kerkelijk Recht en de Bijzondere Volmachten ons verleend bij audiëntie van den 11den Juni 1935, is voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao de Vasten- en Onthoudingswet als volgt:

1. Zij die krachtens hun leeftijd tot **vasten** gehouden zijn, namelijk al degenen, die hun 21ste jaar voleind hebben, en hun 60ste jaar nog niet zijn ingegaan, — en zij die tot **onthouding** verplicht zijn, namelijk al degenen, die hun 7de jaar voleind hebben, worden daartoe slechts verplicht op **alle Vrijdagen van de Vasten, op Paaschzaterdag tot 's middags 12 uur en op de Vigilie van Kerstmis.**
2. Op al deze dagen is het verboden vleesch te eten en meer dan één vollen maaltijd te gebruiken.
3. Op alle dagen, dat men vleesch mag eten, mag men dit meermalen [illegible]
4. De onthoudingswet verbiedt alleen het gebruik van **vleesch en vleeschsaus. Ook op den Goeden Vrijdag.**
5. Vleesch en visch bij denzelfden maaltijd te gebruiken is niet meer verboden.
6. Krachtens Apostolische volmacht zijn in de Vasten- en Onthoudingswet gedispenseerd, behalve op **Goeden Vrijdag:**
   a. Militairen, die gebruik maken van de militaire keuken, en het politie-personeel in actieven dienst, alsmede hun inwonende familieleden;
   b. Zeevarenden en allen die op reis zijn, voor zoover zij beschouwd kunnen worden tot ons Geestelijk rechtsgebied te behooren;
   c. Arbeiders die gewoonlijk zwaren en gevaarlijken arbeid te verrichten hebben, alsmede inwonende familieleden en dienstboden;
   d. Inwonende familieleden en dienstboden van de huisgezinnen, waarvan de vader of moeder niet katholiek is.
7. Allen, die van deze dispensatie gebruik maken, zijn niet verplicht, inplaats van het vasten en onthouden, andere werken van boetvaardigheid te verrichten. Echter sporen wij alleen aan, aan, door gebed en goede werken, aan te vullen wat aan hun boetvaardigheid mocht ontbreken.

Gegeven te Curaçao op den Feestdag van Paulus' Bekeering 1940.

† Frater Petrus Innocentius Verriet

Apostolisch Vicaris van Curaçao.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Volgens de Duitse berichten zou de 2e phase van de oorlog begonnen zijn bestaande uit verscherpte duikboten- en luchtaanvallen op schepen. Volgens deze berichten zouden er in de laatste dagen 14 schepen op deze wijze in de grond geboord zijn, waaronder echter verschillende neutralen zijn, o.a. ook het Nederlandse S.S. Delfzijl.

Het lijkt ons niet, dat op deze wijze een spoediger einde aan de oorlog gemaakt zal worden: maar het is pas het begin, zeggen de Duitsers.

Meer belangrijk is de strijd in Finland, waar de Finnen maar steeds het Russische millioenenleger blijven afknabbelen, en het zou nog wel eens kunnen zijn, dat wat zich thans in Finland afspeelt, nog wel eens tot zeer verstrekkende gebeurtenissen zou kunnen leiden.

Het volkomen falen van het rode leger in Finland, een falen, dat weinig minder is dan een catastrofe ,zou nog wel eens de Europese situatie grondig kunnen wijzigen. Dat Duitsland er wel pessimistisch onder moet worden, is te begrijpen, want de Russische bondgenoot, waarop men in Berlijn alle kaarten heeft gezet en zelfs de andere bondgenoten liet schieten, blijkt meer en meer een opgeblazen kikker te zijn, welke economisch en militair voor Duitsland als bongenoot een bedenkelijke tegenvaller wordt. Ter verontschuldiging van Duitsland kan aangevoerd worden, dat men niet de enige is, die zich door de Sovjet-bluf van het rode leger heeft laten biologeren. Engeland, Frankrijk, Turkije en de Balkanstaten zijn niet minder onder de indruk gekomen van het rode militaire machtsapparaat, dat nu in Finland duidelijk blijk geeft een geweldig monster te zijn......... op lemen voeten. Maar Duitsland zit aan dezen bondgenoot vastgeklonken en voor Berlijn moet, wat zich thans in Finland afspeelt, werken als een soort nachtmerrie. Voor Engeland, Frankrijk en de Balkan werkt deze catastrofe van het rode leger als een opluchting, vergezeld van een dankbare zucht, dat men met dit schijn-apparaat gelukkig nooit in zee is gegaan, terwijl daarnaast alle vrees voor Rusland nu radicaal wordt afgelegd en militaire plannen in overweging worden genomen om Duitsland er onder te krijgen, maar die men tot nu toe op de achtergrond hield, omdat zoals Chamberlain het zelf meermalen verklaarde, men vóór alles moest voorkomen, dat men Stalin nog verder in de armen van Hitler dreef. Die vrees heeft men in Engeland en Frankrijk volkomen afgelegd en ook in Roemenië, waar men tot nu toe steeds bevreesd was voor een Duits-Russische aanval, voelt men zich thans opgelucht en verklaart men reeds openlijk, dat de vrees daarvoor thans geheel geweken is.

Zelfs al zou Moskou, door het concentreren van al zijn militaire krachten, er nog in slagen Finland ten onder te krijgen, dan zou het daarmee zijn verloren gegaan militair prestige niet meer herstellen. Wat er ook nog gebeurt in Finland, het dappere Finse leger heeft het rode Sovjet-leger reeds een afdoende nederlaag toegebracht, omdat het Europa de ogen geopend heeft voor het feit, dat al die grote ophef over de kracht en militaire paraatheid van het rode leger, niets dan bluf is geweest en dat dit geweldige leger, door gebrek aan bekwame aanvoerders en geheel onvoldoende technische outillering, militair van zeer weinig betekenis is.

We zijn niet de enigen geweest, die in de laatste tijd nog al eens gewezen hebben op het dwaze antipapisme, dat nog altijd in Nederland het beletsel vormt voor een vertegenwoordiging bij het grote vredescentrum het Vaticaan.

We doen hiermee tegen het parool, enige tijd geleden uitgegeven, dat van kath. zijde niet meer moest worden aangedrongen op een herstel van een gezantschap van Nederland bij het Vaticaan, omdat daardoor misschien de onjuiste indruk zou worden gewekt, dat het hier een specifiek katholiek belang gold, waarvan natuurlijk geen sprake was. Maar de behartiging van de nationale Ned. belangen is ook een taak der katholieken, die nog altijd een derde van het Ned. volk uitmaken. En wanneer dan door een verblind anti-papisme, grote nationale belangen worden geschaad, dan moet van kath. zijde niet opgehouden worden deze anti-nationale verblindheid te signaleren.

En dat door onze afwezigheid in deze tijden in het Vaticaanse milieu, Nederlandse belangen worden geschaad, bleek weer duidelijk uit een Romeinse correspondentie, welke eind December in het Handelsblad en N.R. Crt. verschenen, waarin melding gemaakt wordt van een zeer belangrijk artikel, dat die week in de Pauselijke Osservatore stond en dat handelde over het grote belang voor geheel Europa, dat Nederland en België in deze oorlog onzijdig bleven en de neutraliteit dezer landen niet werd geschonden. Beide correspondenten wijzen er op, dat de Osservatore in geheel Italië een zeer gelezen blad is, dat vooral in gezaghebbende kringen en ook in die van het Corps Diplomatique grote invloed heeft.

In dit artikel keert het Pauselijk orgaan zich ook tegen de suggestie in de Duitse pers, dat er eigenlijk een liga van neutrale staten moest komen in Europa om zich dan te verweren met kracht tegen wat men in Duitsland noemt de aantasting der rechten van neutrale staten door Engeland.

Verder komt het Pauselijk orgaan ook met kracht op tegen de Duitse suggestie, dat wanneer Nederland en België zich niet met kracht zouden verzetten tegen de Engelse exportblokkade, zij daardoor aan die maatregel medeplichtig worden en eigenlijk hun neutraliteit prijs geven. En dan merken beide correspondenten het volgende op:

„Het artikel trekt zeer de aandacht, niet alleen in Vaticaanse kring. Men moet wel bedenken, dat de Osservatore Romano een der meest gelezen bladen is, niet alleen te Rome, maar in geheel Italië, een blad, dat vooral in intellectuele kringen verspreid is en dat natuurlijk gelezen wordt door alle diplomaten, die te Rome gevestigd zijn. Wij moeten daarom met vreugde begroeten dat de houding van Nederland en van België ten aanzien van de tegenwoordige moeilijkheden in dit blad zo uitvoerig en objectief en op zo deskundige wijze werd uiteengezet."

Indien dit alles zo is, en niemand kan dit ontkennen, is het dan niet van de allergrootste betekenis voor ons land, dat wij in dit belangrijk internationaal diplomatiek milieu vertegenwoordigd zijn en daar onze belangen kunnen voordragen en bepleiten. Uit het bezoek van de Italiaanse vorsten aan den Paus, is opnieuw gebleken, hoe innig de samenwerking thans tussen Quirinaal en Vaticaan is. En uit de positie op dit ogenblik van Italië kan ook onmiddellijk geconcludeerd worden van hoeveel betekenis het is, dat Italië voor onze rechten en belangen wordt geinteresseerd.

Maar dan volgt uit dit alles ook logisch, hoe dom en anti-nationaal het anti-papisme in Nederland handels, door om kleinzielige redenen zich uit dit centrum terug te houden.

EMMASTAD

SPORTCLUB „ASIENTO".

Zeilen.

Jollencompetitie
Woensdagmiddag start 4.40 .m.
van 't Veer — Baarschers
Vrijdagmiddag
Spangenberg — Soederhuizen

In de wedstrijd tussen den heer Donker en T. Wensink werd de heer Donker als overwinnaar aangewezen, wegens niet opkomen van T. Wensink.

Tennis.

Ladderwedstrijden
Maandag 5 Februari 4.30 n.m.
Baan 3: De Haan
De Mol
Woensdag 7 Februari 4.30 n.m.
Baan 1: v. Kekem
Rosenthal
Zaterdag 10 Februari 4.30 n.m.
Baan 1: Lotman
v.d. Elzen

Zeilen.

Uitslag van de Wedstrijd: Keegstra — I. de Jong; winnaar Keegstra.
Maandag: Kuipers — v.d. Kuip
Woensdag: van 't Veer — Baarschers
Aanvang: 4.30 n.m.

CURACAO.

HUISJESMELKERS.

Wat hebben die heren toch een prachtnaam: huisjesmelkers, wie zou die naam hebben uitgevonden?

De vorige week werden we weer eens prettig verrast, daar de macht der huurcommissies werd uitgebreid. We moeten echter opmerken, dat sommige critisch aangelegde naturen niet verrast waren, doch alleen opmerkten: —

„Dat was vanzelfsprekend, dat de huurcommissie ook de huren van shops, ijshuizen, etc., moet nagaan, maar dat was weer onduidelijk geformuleerd in de wet".

Naar men zegt, moeten de commissies het druk hebben en zelfs schrikken, en weer merken die critisch aangelegde naturen daar bij op: „Zie je wel, een bewijs, voor wat wij altijd al gezegd hebben, die commissies hadden al lang opgericht moeten worden, nu schrikt men voor de enorme prijzen, die men durfde vragen".

Naar men zegt, zou één der commissies als princiep hebben, dat men twaalf procent schone winst mag maken. „Dat is hoger dan vroeger voor de huisjesmelkers werd vastgesteld in Holland, waar ze mochten komen tot 7 á 8%. Maar dat komt ook door de aard der samenstelling der commissies", merken die zelfde critische geesten weer op.

Is het waar, dat die huisjesmelkers juist ook voor hun landgenoten geen medelijden hebben en van arme drommels, die zowat van de hand in de tand leven, nog knap hoge huren durven te eisen? Dat is dan wel die ware vaderlandsliefde, die het eigen vaderland „omhoog wil stuwen op de ladder van de beschaving" (dit stijlbloemetje is niet van ons).

Toevallig lezen we van een Belgische overeenkomst, waarbij met de verhuurders het volgende werd afgesproken: De huur van het huis wordt met 20 % verminderd zo er 3 kinderen zijn, met 30% zo er 4 kinderen zijn, en zo tot 60% bij 6 kinderen.

Dat is nog eens een sociale mentaliteit, die bij onze huisjesmelkers nog lang niet te vinden is.

X.

EEN BRIEF VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL AAN DE STATEN.

De Kamer over de invoerbeperking.

De Kamer van Koophandel schreef onderstaand request aan de Staten van Curaçao:

Naar aanleiding van het Uwe Staten ter goedkeuring aangeboden ontwerp van de Landsverordening tot schepping der mogelijkheid om, wanneer het Bestuur ter verzekering van de regelmatige voorziening van de bevolking van Curaçao van de voor haar welzijn noodzakelijke goederen, heeft ingegrepen, de invoer van goederen te verbieden of aan regelen te binden, heeft de Kamer hierbij de eer voor het navolgende Uwe aandacht te vragen:

In de eerste plaats wil de Kamer opmerken, dat dit ontwerp het Bestuur de bevoegdheid geeft, ingrijpende veranderingen in de structuur van den handel van Curaçao aan te brengen. Het zal Uwe Staten bekend zijn, dat de handel van dit Gebiedsdeel steeds geheel vrij is geweest van goederen te importeren en te exporteren uit en naar alle landen der wereld. Contingenteringen, preferentiële tarieven en andere handelspolitieke maatregelen zijn voor zover de Kamer bekend, nooit in dit Gebiedsdeel getroffen en deze vrijheid van handel drijven, is, naar hare mening steeds de juiste gevolgde politiek gebleken.

Het onderhavig ingediend ontwerp beoogt niet een blijvende zelf misschien niet een langdurige verandering van de gevolgde politiek van vrijen handel, doch een eenmaal genomen stap ter bescherming van een aantal importeurs, exporteurs of fabrikanten, leidt, zoals de geschiedenis in vele landen heeft bewezen, ertoe, dat hoe langer hoe meer beschermende maatregelen worden getroffen, met het resultaat, dat de regering op het laatst, bijna het gehele economisch leven van het land leidt en of beheerscht.

Zoals hiervoren reeds vermeld, is de Kamer van mening, dat onderhavig ontwerp een tijdelijke maatregel is en slechts getroffen wordt voor de buitengewone omstandigheden die zich nog kunnen voordoen. In de praktijk echter, wil zij hierbij opmerken, worden soortgelijke maatregelen gevolgd door meerdere, en de betrokkenen die beschermd worden, stellen zich dikwijls zo in op de getroffen maatregelen, dat men later deze niet zou willen opheffen.

Om op het betreffende ontwerp terug te komen; de Kamer leest in de betreffende Memorie van Toelichting, dat als voorbeeld voor billijking van de te nemen maatregelen, genomen wordt de voorraadvorming van meel.

Het is de Kamer ter ore gekomen, dat het opgeslagen meel van enige broodbakkers op Curaçao niet meer aan de te stellen eischen voldoet wegens een te langdurige opslag. In de maand September i.l. heeft het Gouvernement van Curaçao namelijk een aantal bakkers renteloze voorschotten verstrekt, voor het aanleggen van voorraden. In de betreffende pandovereenkomsten met de importeurs, neemt het Gouvernement van Curaçao, onder zekere voorwaarden het risico van alle verliezen die uit deze voorraadvorming zou kunnen voortvloeien.

Om nu deze risico's te verkleinen, wenst het Bestuur, naar de mening der Kamer, de beoogde ontwerp Landsverordening in werking te stellen.

Naar de Kamer van bevoegde zijde vernomen heeft, heeft het Economisch Departement, dat deze voorraadvorming regelt, inzake het product meel, 'n fout gemaakt namelijk, door 'n voorraad voldoende voor tien weken in de Gouvernements bergplaats onder rouleer - systeem aan te leggen. Aangezien de bakkerijen meestal een voorraad van ongeveer vier weken in eigen bergplaatsen houden en het meel, volgens ingewonnen informaties, in een tijdsperiode van 3½ maand kan bederven, is het mogelijk, door tijdelijk stopzetting van de invoer van dit product, de fout te herstellen.

In het algemeen kan echter een tijdelijk invoerverbod de mogelijkheid met zich medebrengen, dat importeurs geen langdurige leverantiecontracten met exporteurs in den vreemde kunnen afsluiten, terwijl importeurs, die zo een contract hebben lopen, zich door een verbod verplicht zien dit contract te verbreken, met alle gevolgen van dien.

Verder wenst de Kamer Uwe Staten mede te delen, dat door de suggestie van het Economisch Departement in de maand September j.l. om grote voorraden levensmiddelen aan te leggen, waarbij tevens een propaganda voor Surinaamse producten werd gemaakt, een aantal importeurs ertoe overgegaan zijn artikelen, zoals suiker en rijst, uit dat land te betrekken; de aangelegde voorraden, bleken evenwel te groot te zijn, waardoor verliezen geleden werd.

Een in dato 24 Januari 1940, door genoemd Departement aan importeurs op Curaçao gericht schrijven, in zake een mededeling over aardappelschaarste op Curaçao, werd door alle importeurs die de Kamer geconsulteerd heeft, voor kennisgeving aangenomen, aangezien de betreffende mededeling naar hun zienswijze niet geheel juist was.

Indien nu onderhavig ontwerplandsverordening in werking gesteld wordt, dan kunnen onjuiste adviezen, welke eer een aantal importeurs opgevolgd hebben, worden hersteld, door importeurs die deze adviezen niet opgevolgd hebben, hetzij omdat zij een andere zienswijze toegedaan waren, hetzij omdat zij niet het kapitaal ter beschikking hadden om een grotere voorraad aan te schaffen tijdelijk van import uit te schakelen. Als resultaat zal hieruit voortvloeien, dat de minst kapitaalkrachtigen uitgesloten zullen worden.

Tenslotte wil de Kamer opmerken, dat er naar hare mening, soms economische maatregelen welke in Nederland getroffen zijn, in Curaçao worden overgenomen, zonder dat de noodzakelijkheid daarvan is in te zien, daar de omstandigheden in dit Gebiedsdeel anders zijn dan die in het Moederland.

Betreffende dit ontwerp is de Kamer van mening, dat indien het Gouvernement de opinie is toegedaan, dat de mogelijkheid zich kan voordoen dat Curaçao van voedseltoevoer afgesloten kan worden, het Gouvernement voor eigen rekening voorraden geconserveerde levensmiddelen moet inslaan, die in tijden van nood gedistribueerd kunnen worden, aangezien de beste te volgen politiek nog steeds een handel is zonder enige beperking.

WIJZIGING TELEFOONNUMMER

Van Zuster C. Hornman hebben we mededeling ontvangen, dat haar telefoonnummer gewijzigd is; vroeger No. 1857, nu **No. 2372.**

Onderstaande firma's hebben zich tot de Kamer van Koophandel en Nijverheid gewend, met het verzoek hen in relatie te brengen met im- of exporteurs op Curaçao.

1. M. S. Wiersum & Co., Ltd — P.O. Box 53 — Yokohama — Japan, wensen in relatie te treden met een Nederlandse firma in dit Gebiedsdeel, welke geïnteresseerd is in de import van zijden en kunstzijden goederen en andere Japanse artikelen.
2. Charles Bragin — 1525 West 12th Street — Brooklyn — New-York, zoekt een alleenvertegenwoordiger voor de artikelen „Flash a Call" huisradios, electrische straal alarm apparaten, telmachines, electrische verfspuiten (air guns) en stofzuigers.
3. Kotoku Trading Co. Inc. — Shosen Building — Kaigan — Dori — Kobe — Japan, wenst in relatie te treden met een importeur van lucifers.
4. Albert S. Frankle — 317 West 100th Street — New-York, exporteur, zoekt relaties met importeurs of agenten.
5. Diehl & Co. — 2 West 89th Street — New-York City, exporteurs van o.a. rubber artikelen, wollen goederen, hout, ijzerwaren, zoekt relaties met importeurs.

Belangstellende worden verzocht zich rechtstreeks met bovengenoemde firma's in verbinding te stellen. Verdere inlichtingen zullen desgewenst door den Secretaris der Kamer worden versterkt.

BARK OMGESLAGEN.

Maandag ongeveer twaalf uur sloeg in de monding van de haven de „Morestel C 14" om. Ogenblikkelijk schoten drie loodsboten te hulp, welke met vereende kracht de bark naar wal sleepten.

Er kwamen geen persoonlijke ongelukken voor.

HOLLANDSE MEDITATIES
St. ANNAKERK OTRABANDA.

A.s. Dinsdag 13 April beginnen de lijdensmeditaties in de Nederlandse taal, welke iedere Dinsdag in de Vasten zullen worden gehouden door de Zeer Eerw. Pater I. de Bruyn in de Kathedrale kerk van St. Anna.

VRIJHANDEL.

Dezer dagen heeft de Kamer van Koophandel en Nijverheid een brief gericht aan de Staten van Curaçao aangaande de „Landsverordening tot schepping der mogelijkheid om, wanneer het Bestuur ter verzekering van de regelmatige voorziening van de bevolking van Curaçao van de voor haar welzijn noodzakelijke goederen, heeft ingegrepen, de invoer van goederen te verbieden of aan regelen te binden".

Het is niet onze bedoeling, om op deze brief in te gaan en zeker niet om de handelwijze van het Bestuur goed te praten betreffende bepaalde maatregelen, welke zij getroffen heeft, toen schijbaar een panische schrik haar bevangen had vlak na het uitbreken van de oorlog. Wij hopen wel, dat de tijd de gemoederen onzer bewindsmannen ietwat bekoeld heeft, zodat er nu maatregelen ter voorziening in de huidige noden kunnen getroffen worden, welke ontspruiten aan een rustiger geest en de vrucht zijn van een rijper oordeel.

Wij willen echter naar aanleiding van de laatste zin van dit schrijven enige opmerkingen maken. De laatste zin immers is de motivering van het gehele schrijven. Alles, wat voorafgaat, vindt zijn grond van waarheid in de waarheid van die laatste zin. De Kamer van Koophandel etc. heeft in deze laatste zin haar beginsel neergelegd en daaruit ook heeft zij de argumenten geput ter afkeuring van het Bestuursbeleid. Wij laten buiten beschouwing of het gevoerde beleid van het Bestuur in deze goed of verkeerd was; wij wijzen er slechts op, dat de Kamer van Koophandel etc. haar afkeuring putte uit haar beginsel, uitgedrukt in die laatste zin, welke luidde: „aangezien de beste te volgen politiek nog steeds een handel is zonder enige beperking". En de inhoud van deze zin kan teruggebracht worden tot het begrip: vrijhandel.

De Kamer van Koophandel etc., heeft dus als voorstander van vrijhandel, het beleid van het Bestuur afgekeurd en tevens het Bestuur de vrijhandel voorgehouden als „de beste te volgen poltiek". Dat de Kamer van Koophandel etc. zich voorstander toont van vrijhandel is haar zaak, maar dat zij zonder verdere bewijsvoering de vrijhandel het Bestuur aanprijst als de beste politiek, is wel erg naief. Dat de Statenleden deze [illegible] thedra moeten aanvaarden, doet hen geen eer aan. Of denkt de Kamer van Koophandel etc., dat alle Statenleden gelijkdenkend zijn aan de leden van de Kamer van Koophandel.

Wij begrijpen heel goed, dat men geen volledige uiteenzetting kon geven van de vrijhandel en waarom dit de beste politiek is. Doch, als men een brief aan de Staten richt, welke wijst op afkeuring van het Bestuursbeleid, dan mag men zeker toch wel de argumentering daarvan verwachten. Het verwijzen naar een beginsel als leiddraad voor de beste te volgen politiek is wel erg summier, vooral als dat beginsel juist een der hevigst omstreden vraagstukken is van deze tijd.

Het is bij uitstek het beginsel van het Liberalisme. Het stervend liberalisme schijnt op Curaçao nog hoog te paard te zitten, zozelfs dat een harer kindertjes de opperleiding schijnt te moeten geven in het landsbestuur. Het is toch wel jammer, dat we niet wat vlugger bij zijn met onze handelswetenschap. Hoevelen zouden er meer weten van het liberalisme dan dat het goed is voor de portemonnaie? Hebben ze dit stelsel zo goed bestudeerd, dat ze weten, dat de talloze crissisen hun oorzaak daarin vinden? Weten ze dat het pauperisme op grote schaal een gevolg is van dit schone stelsel? En dat communisme, nazisme, socialisme en anarchie weder hun voedingsbodem vonden in dat pauperisme? Kennen zij de ontstellende schanddaden, welke het kindje vrijhandel op zijn geweten heeft, zoals de geschiedenis, waarin het Engels-Indische landsbestuur in 1885 liever vierduizend Inlanders per week van honger liet omkomen, dan door het beschikbaarstellen van rijst te zondigen tegen de beginselen der economie en de handel in de war te sturen.

Dacht de Kamer van Koophandel etc., dat het Bestuur zonder meer de beste politiek van het liberalisme moet volgen, omdat het het meest verfoeielijke stelsel der zelfzucht is en omdat het een stelsel is van afzonderlijke individuën en niet van de gemeenschap in zijn geheel...... Neen, Kamer van Koophandel etc., het kan best zijn, dat U in dit geval gelijk hebt, maar niet krachtens Uw beginsel, niet krachtens Uw liberalisme.

De beste politiek is niet de handel zonder enige beperking; de beste politiek is de handel, welke in dienst staat van het algemeen belang en daardoor eventueel ook gebonden wordt. En dat het liberalisme trouwens zelf als haar portemonnaie in het nauw komt van de vrijhandel afwijkt, is wel gebleken uit de woorden van een harer vroegere kopstukken n.l. de heer Adam Smith, welke de bescherming van de scheepvaart verdedigde, daar zij nodig was ter bescherming van Engelands nationale zelfstandigheid. De bepalingen van de Act of Navigation achtte hij daarom „the wisest of all the commercial regulations of England".

Wij hebben er niets tegen, dat de Kamer van Koophandel als exponent van de handelsstand van Curaçao liberalistisch is; we weten, dat ze niet anders zijn kan. Wel hebben we er op tegen, dat de Kamer van Koophandel haar beginsel zonder argumentering voorstelt aan het Bestuur als de beste handelspolitiek. Ook de Statenleden, als vertegenwoordigers van het volk, zullen toch wel niet deze liberalistische handelsopvatting zonder verdere bewijsvoering slikken.

Het in Europa stervend liberalistisch ras bezit hier op Curaçao nog de middelbare leeftijd en klopt als een goedmoedig heer vriendschappelijk op de ruggen van het volk. Ze slikken het [illegible] ving van de beringde hand. Tegen het Bestuur doet men waardiger, treedt men autoritair op en dient men versleten zienswijzen als absolute waarheden op, op straffe van, bij niet aanvaarden, als niet wetenschappelijk te worden uitgekreten.

Wij hopen, dat de Statenleden niet omwille van het dogma van het liberalisme dit Ontwerplands-verordening zullen becritiseren, doch, dat zij zuiver om het belang van het gehele volk hun oordeel zullen vellen.

EEN NOODLOTTIG ONGEVAL.

Op Zondagmorgen, ongeveer kwart vóór zeven, begaf de heer C. Korevaar zich, als naar gewoonte, op weg, om de nodige inkopen op de markt te doen. Bij het Brionplein gekomen, hoorde hij het loeien van de sirene van de brug, ten teken, dat deze sluiten ging.

Hij reed toen harder, om de brug nog te halen.

Het wegdek van de brug was tengevolge van de gevallen regen glad en deed hem waarschijnlijk slippen. In ieder geval verloor de heer C. Korevaar de macht over zijn stuur en sloeg hij naar links af. Hij botste tegen een paal van de brugleuning, stootte terug om vervolgens toch weer vooruit te vliegen, zodat hij nu door het hek heenvloog, waar hij langzaam in de diepte verdween.

Het hele ongeval speelde zich in enkele ogenblikken af, waarbij het slachtoffer geen angstkreet slaakte.

De politie werd direct gewaarschuwd en was spoedig ter plaatse. Al spoedig stond de indentiteit van de autobestuurder vast. Hij was werkzaam op de Isla en ongeveer 45 jaar oud.

De politie begon ogenblikkelijk de plaats vast te stellen, waar de auto lag. Toen bleek, dat de auto op een diepte lag van ± 25 meter, verzocht men om assistentie bij de C.P.I.M. Deze stelde direct alles ter beschikking, wat nodig was om de auto te lichten en stuurde tevens haar duiker.

Na heel veel gezwoeg lukte het eindelijk de auto boven te krijgen, doch, helaas was het stoffelijk overschot van het slachtoffer niet meer in de auto.

Het linkerraam stond open. Waarschijnlijk heeft de heer C. Korevaar kans gezien uit de auto te kruipen, doch kon hij niet meer boven komen.

Uiteraard vondt dit droevig ongeval op de stille Zondagmorgen veel medeleven van de bevolking.

Wij betuigen ons hartelijk medevoelen met het zo droevig verlies aan de familie en vrienden van den overledene.

Dinsdagmorgen ± 12 uur werd het lijk gevonden en ter gerechtelijke sectie naar het St. Elisabeth [illegible] vervoerd.

ONTHEFFING WINKELSLUITINGSVERORDENING.

Op verzoek van de Kamer van Koophandel en Nijverheid heeft de Procureur-Generaal de algemeen geldende ontheffing van de verbodsbepalingen van de Winkelsluitingsverordening voor de dagen, waarop door schepen, die een toeristen-rondvaart maken, en niet in lijndienst varen, Curaçao wordt aangedaan, verlengd.

Oorspronkelijk gelddde deze ontheffing tot 1 April 1940, doch, wijl het ss. Nieuw-Amsterdam Curaçao aandoet op 10 April 1940, 24 April en 8 Mei e.k. heeft de Kamer van Koophandel etc., voor deze dagen ook ontheffing aangevraagd, welke welwillend verleend is.

Op bovengenoemde datums mogen de winkels open zijn van 7 uur 's morgens tot 9 uur des avonds.

DE HEER SAMUEL M. DE SOLA.

Afgelopen Zondag werd onder zeer grote belangstelling het stoffelijk overschot van den heer Samuel M. de Sola ter aarde besteld op het oude Joodse kerkhof Blein. Hoezeer de overledende beminde en geëerd was in de Curaçaose samenleving, bleek wel uit de onafzienbare stoet van auto's, welke vertrok van de synagoge in de Columbusstraat, vooral ook uit de schat van bloemen door vrienden en familie geschonken.

De Rabbijn van de Port Israëlitische gemeente leidde de dienst op de begraafplaats en hield een ontroerend toespraak. Het woord voerde nog achtereenvolgens de heren Jossy Capriles, namens de vrijmetselaars; Charles Maduro voor de firma Maduro; Jessurun, Moreno Brandao en Muskus. Diep onder de indruk verliet men de dodenakker.

De heer de Sola, welke zo plotseling en op zo jeugdige leeftijd, 35 jaar, tot God werd opgeroepen, was een zeer godsdienstig man en een ijverig lid van de Portugees Israelitische gemeente. Onlangs nog werd hij benoemd tot voorzitter van de kerkeraad.

De firma Maduro verliest in hem een ijverig medewerker, die volkomen berekend voor zijn taak en in scheepvaartkringen zeer gezien was.

Wij betuigen onze deelneming in dit smartelijk verlies, vooral aan zijn jonge weduwe en zijn kind.

Dat hij ruste in vrede!

R.K. MILITAIR TEHUIS.

Gisteren is het R.K. Militair Tehuis opengesteld. In verband met de Vasten is de officiële openstelling uitgesteld tot na Pasen.

Om echter de militairen reeds nu een gezellig thuis te geven, heeft men het Maandagavond reeds in gebruik genomen. Iedereen is welkom zonder onderscheid van geloof.

Wij komen bij de officiële opening op een en ander terug.

VERKEERSVEILIGHEID.

In het voorlopig verslag op de Landsverordening tot wijziging van de „Algemene Politiekeur" 1917 (P. B. 1936 No. 48), hebben de Staten het Bestuur het volgende geantwoord:

Met de strekking van het ontwerp de graad van verkeersveiligheid op Curaçao te verhogen, nu nog steeds de veelvuldig verkeersongevallen voorkomen, waarbij personen lichamelijk letsel bekomen en in vele gevallen zelfs de dood vinden, konden de afdelingen zich algemeen verenigen.

Dat twee der voornaamste oorzaken van de te geringe verkeersveiligheid moeten worden gezocht in het gebrek aan verantwoordelijkheidsbesef van verschillende chauffeurs en het te grote aantal autobussen, dat de openbare weg berijdt, vond in de afdelingen slechts voorwat het laatste betreft bestrijding. Enkele leden n.l. merkten op, dat zo slechts ordelijk gereden wordt, berijding van de weg door een groot aantal bussen geen bezwaar met zich zou meebrengen — zodat het zwaartepunt valt op het eerste.

De [illegible] antwoordelijkheidsbesef meest bij de jonge chauffeurs moet worden gezocht, daarvan waren de leden in de afdelingen nog niet zo zeker. Zelfs werd de mening geuit dat de leeftijd in deze eigenlijk geen rol speelt, en dat dat gebrek een fout is die de chauffeurs in het algemeen aankleeft en waarvan verbetering meer een kwestie van opvoeding is. Verkeersongevallen worden — aldus zij die deze mening te kennen gaven, — door chauffeurs van alle leeftijden die zij mogen hebben, veroorzaakt en door hen beneden de 25 jaar niet in meerdere mae dan door de oudere.

Men verzocht dan ook om mededeling van de verhouding van de zware verkeersovertredingen in de laatste tijd begaan door chauffeurs beneden de 25 jaar tot die begaan door hen boven de 25 jaar, uitgedrukt in percenten dier overtredingen.

Een lid zou in plaats van de leeftijd der bestuurders van autobussen en H-auto's te verhogen, de eis willen stellen, dat zij 5 jaar chauffeur zijn geweest.

Meerdere leden merkten op, dat het Bestuursvoorstel een onbillijkheid inhoudt tegenover de chauffeurs van huurauto's, die bijzonder voorzichtig rijden om hun wagen te sparen, daargelaten dat in sommige gevallen langzaam rijden een voordeel geeft in het loon.

Doch — aldus merkten enige leden op — niet alleen bij de bestuurders van autobussen is het gevaar te zoeken. Zij betoogden dat een chauffeur zonder voldoende verantwoordelijkheids-besef op een zware vrachttruck minstens even gevaarlijk is als op een bus. Zij maken dan ook heel veel ongelukken, zowel chauffeurs beneden als boven de 25 jaar. Deze sprekers zouden dan ook de chauffeurs van deze trucks zeker in deze maatregelen tot verhoging der verkeersveiligheid betrekken.

Volkomen kon men zich verenigen met het stellen van een overgangsbepaling als bedoeld in artikel 2. Het is goed bij deze aangelegenheid ook aan het feit te denken, dat het hier de uitoefening van een beroep, een broodwinning betreft. Dat dan ook een uitzondering op de regel voorgesteld in artikel 1 gemaakt wordt voor hen, die het beroep steeds uitoefenen, zodat zij niet gedupeerd worden, is zeer juist.

In dit verband werd de vraag gesteld of de mogelijkheid tot verkrijging van de vergunning welke de buschauffeurs en de chauffeurs van H-auto's moeten hebben nu reeds op andere wijze, n.l. doordat geen gelegenheid meer opengesteld wordt tot het behalen van het diploma veilig verkeer, dat geëist wordt, en zelfs geen gelegenheid meer gegeven wordt om het examen ter verkrijging van een rijbewijs te doen, of op enige andere manier is verminderd. Men zou gaarne vernemen, wanneer de laatste opleiding van Veilig Verkeer heeft plaats gehad en wanneer het laatste examen is afgenomen. Is het — aldus werd gevraagd — de bedoeling om naast de in het ontwerp voorgestelde, de mogelijkheid om de vereiste vergunning te verkrijgen ook op andere wijze te verminderen?

Van de gelegenheid dat „Veilig Verkeer" ter sprake was, werd door enkele leden gebruik gemaakt om op te merken dat met verwondering vernomen is, dat zijdens die instelling, niettegenstaande de bepaling van artikel 7 der Algemene Politiekeur 1917, onderwezen wordt dat op enkel punten — o.a. kruising de Ruyterkade-Koningin Wilhelminabrug, waar de Naniesteeg in de Bredestraat Otrabanda uitloopt en waar de Concordiastraat op het Julianaplein uitkomt — het verkeer links voor gaat. Wat géén verwondering zou wekken — zo werd door andere leden naar aanleiding van het voorgaande naar voren gebracht — zou zijn, als zijdens „Veilig Verkeer" werd geleerd, dat het veiliger is daar de van links komenden te laten voorgaan.

Een lid gaf te kennen, dat het hem voorkomt dat het gewenst is dat ten minste bekend gemaakt wordt op welke plaatsen van de bepaling van artikel 77 der Algemene Politiekeur 1917 moet worden afgeweken.

Enkele leden vroegen of er geen verandering zou kunnen worden gebracht in de toestand in de Bredestraat Otrabanda, waar de parkerende wagens de weg vrijwel afsluiten en het verkeer daardoor in gevaar brengen. Sommige bussen parkeren daar wel gedurende 5 à 6 uur achtereen.

Andere leden wezen in dit verband op de vele particuliere auto's, die de eigenaren buiten laten staan, waardoor bijgedragen wordt tot het euvel in de Bredestraat Otrabanda en elders. Zij betoogden dat dit alles in verband staat met het probleem der parkeerruimte, dat ook hier op Curaçao niet makkelijk op te lossen is.

REGULARISATIE BEGROTING 1938.

Ingediend zijn bij de Staten regularisatie voorstellen betreffende de begroting 1938.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.
Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Uit het jaarverslag van de Holland Amerika Lijn te Rotterdam, blijkt dat de winst van deze maatschappij f 8.877.810 bedraagt tegen f 5.127.072 in het vorige jaar. In verhouding waren de eerste acht maanden van 1939 veel winstgevender dan de z.g. oorlogsmaanden.

Naar de Telegraaf bij geruchte verneemt, zou het in de bedoeling van de regering liggen om de vennootschappen te verplichten op een nieuwe lening in te tekenen voor een bedrag, dat gelijk staat aan de helft van de som, die men over het laatste boekjaar aan dividend en tantiemes heeft uitgekeerd.

Generaal Reynders heeft eervol ontslag uit de militaire dienst verzocht. De opperbevelhebber zou dit verzoek hebben ingediend omdat hij naar verluidt met de regering van mening verschilde inzake technisch militaire vraagstukken. Als opvolger van Generaal Reynders zal den thans 64-jarigen reeds gepensioneerden Luitenant Generaal Winkelman worden benoemd, die thans sedert de mobilisatie commandant is van de luchtverdedigingskring Soesterberg.

De Daily Telegraphcorrespondent weet nog het volgende te melden over het aftreden van Generaal Reynders. Volgens mededeling van deze correspondent, zou Generaal Reynders geheel Nederland in staat van beleg willen verklaren, waarbij Nederland in werkelijkheid onder een soort militaire dictatuur zou komen te staan en waarbij een strikte censuur op de pers zou worden toegepast. De regering nu was niet van plan aan deze verlangens tegemoet te komen.

Vrijwilligerskorps „Curaçao"

Buitengewoone algemeene ledenvergadering op Zaterdag den 10de Februari 1940 des avonds om 8 uur in het Clubgebouw O. en O. Scharloweg 74 A.

Agenda:

Opening door den Voorzitter.
Voorlezing van het Reglement.
Ballotage en inschrijving in het ledenregister.
Na de keuring komen de leden direkt in dienst.

De leden van het Korps die nog niet in dienst zijn, moeten zich zoo spoedig mogelijk melden bij den Commandant, Wilhelminaplein No. 23 Willemstad.
Opgeroepen worden allen die in het ledenregister geteekend hebben en goedgekeurd zijn en nog niet onder de wapenen zijn.

De Majoor-Commandant
C. N. WINKEL.

2-1

WAARSCHUWING

De Koloniaal Ontvanger op Curaçao waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens Inkomstenbelasting over 1939/40, dat het drie vierde gedeelte van genoemde belasting invorderbaar is geworden op den 30n Jan 1940 en verzoekt hen, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan ten zijnen kantore te doen.

Curaçao, den 5n Febr. 1940
De Koloniaal Ontvanger

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Balans op 31 December 1939.

ACTIEF

Kassa		f. 1.219.694.64
Bij de Curaçaosche Bank		500.000.—
		f. 1.719.694.64
Banken & Corespondenten		1.676.577.47
Aandeelen en effecten, met inbegrip van aandeelen in de Aruba Bank, N.V.		2.837.084.56
Gedisconteerde wissels		295.198.39
Obligatien op zicht & op termijn en credieten in rekeningen courant		8.277.788.32
Grondeigendommen		512.106.03
		f. 15.318.499.41

PASSIEF

Maatschappelijk kapitaal		f. 6.000.000.—
Volgestort kapitaal		f. 1.500.000.—
Reserve Fonds		1.500.000.—
Depositos		
in rekeningen courant	f. 2.953.209.61	
met opzeggingstermijn van minstens 30 dagen (inbegrepen Spaarrekeningen)	5.093.995.35	
met opzeggingstermijn van minstens een jaar	4.271.244.45	
		12.318.449.41
		f. 15.318.499.41

Paus Pius XII heeft voor enige weken een bezoek gebracht aan het Quirinaal en werd er plechtig door het Italiaans koningspaar ontvangen. Dit was gedurende 69 jaar het eerste bezoek van een Paus aan een Italiaanse koning.

De oorlogsvliegeniers aan het Westfront zijn tegen de verschrikkelijke koude gewapend met dikke warme kleren. Een Engelse oorlogsvlieger op deze foto in zijn winterkleding.

Vivien Leigh en Laurence Olivier, Engelse filmacteurs, hebben hun verloving aangekondigd.

Ignaz Mozcicki, vroeger President van Polen, verblijft thans in Freiburg, Zwitserland.

DE OORLOG EN DE VOORSPELLINGEN.

Tijden van oorlog schijnen gunstig voor het ontstaan van voorspellingen. Zodat momenteel we iedere maand er een paar te horen krijgen.

Het voorspellen is een nuttig en ongevaarlijk handwerk: nuttig omdat men immer een geduchte schare gretige hoorders en lezers trekt, hetgeen op zichzelf al een niet geringe verdienste mag heten.

We herinneren ons nog wel hoe in November 1937 de hele Curaçaose niet-katholieke pers er in gevlogen is met Mevrouw Terfren Laila, „een hoogst merkwaardige persoonlijkheid" schreef toen de Beurs van deze dame, die toen in 1937 voorspelde, dat in datzelfde jaar de wereldoorlog uit zou breken, en nog meer dingen die helemaal niet uitgekomen zijn.

Ongevaarlijk zijn die voorspellingen verder, omdat het lot van voorspellingen slechts tweeërlei is: **zij komen uit of zij komen niet uit. Tertium non datur. In het laatste geval zal geen sterveling zich er iets van aantrekken en men zal den al of niet wetenschappelijken** en al of niet helderzienden voorspeller zeker geen verwijt maken, op grond van het feit, dat men al glansrijk vergeten is wat hij alles profeteerde. In het eerste, dat is dus het gunstigste geval zal de goegemeente de handen ineenslaan en oprecht erkennen, zich tegenover een grote geest te bevinden, wiens profetieën respect afdwingen en hulde rechtvaardigen. Zo heel slecht **kan de voorspeller er** dus eigenlijk nooit af komen.

Het begin van een nieuw jaar is naar oude zeden en krachtens een traditie waarover niemand zich verbaast, de meest vruchtbare tijd voor de orakels van Parijs en Londen — de clairvoyante dames, al of niet serieuze astrologen en wichelaars, mitsgaders de huis-, tuin- en keuken-voorspellers.

We willen daarom onze lezers eens vergasten op de o.i. **niet onaangename** situatie kennis te nemen van de voorspellingen voor 1940 en — die welke voor 1939 een jaar geleden gedaan **werden te controleren en aan de werkelijkheid, die thans verleden tijd geworden is, te toetsen. Nu dient ons bij dit alles voor ogen te staan dat een zeker aantal voorspellingen immer opgeld doen en derhalve als weinig fonkelnieuwe** of gewaagde profetieën geboekstaafd mogen worden. Wie sinds enkele jaren, telkens wanneer wij ons op de drempel van een nieuw jaar bevinden, de verbijsterende mededeling doet dat de politieke toestand spannend zal worden en dat er „een staatsman" zal sterven om daaraan nog toe te voegen dat een ernstige natuurramp ontsteltenis in de ganse wereld teweeg brengen zal, die waagt zich niet op glad ijs. De spanning in de internationale atmosfeer is zo langzamerhand onvermijdelijk geworden, — het is de vraag of wij het zouden merken indien er eens een wezenlijke ontspanning kwam — de necrologieën aan het einde van ieder jaar bevatten immer de namen van buitenlandse staatslieden en ten slotte kunnen wij — helaas maar vrij zeker — op één natuurramp of groot ongeluk per jaar staat maken. Daar dus niet van.

Maar in het algemeen gesproken, om ons nu maar even eerst te bepalen tot de voorspellingen, waarmee het afgelopen jaar werd **ingeluid, is er wel** iets aan te merken op het profetisch vermogen **der astrologische en andere** prognose-stellers! Zo kondigde de heer Dom Neroman, de voorzitter van het Astrologisch College van **Frankrijk**, die zich immer zeer positief toont in zijn voorspellingen, voor het jaar 1939 o.a. aan dat een algemene en krachtige beweging voor het behoud van de vrede, uitgegaan vanuit **Parijs, in September** haar bekroning zou vinden — waarmee waarschijnlijk, naar wij mogen aannemen, **niet op het uitbreken** van de Europese oorlog gezinspeeld is, — mitsgaders de val **van het Italiaanse** staatshoofd Mussolini, waaromtrent ons op het **ogenblik echter** niets bekend is.

Niet minder positief was de bekende astroloog Kerneiz in zijn beweringen, die een weinig opwekkende toekomst in 1939 voor het oude Europa bevatten: men oordele; er zou komen, „een algemeen ontwaken van politieke tendenties, beperking van de invloed der totalitaire staten, een opbloei van het religieuze leven en de wil tot vrede die nog omstreeks 1942 het ganse internationale leven zal beheersen", (het is trouwens volstrekt niet uitgesloten dat de wil tot vrede onze voorouders acht decennia lang beheerste gedurende de tachtigjarige oorlog!), een hongersnood in geheel Europa waaraan slechts Engeland en Frankrijk zouden ontkomen, een revolutie in **Italië, een** strijdloze politieke reformatie in Rusland in de vorm van een **groeiend imperialisme** en grote aardbevingen in Amerika". Laat ons deze terugblik naar de vooruit-zieners van een jaar geleden besluiten met vast te stellen dat zij zonder uitzondering de vrede in 1939 profeteerden en categorisch ontkenden dat de oorlog zou uitbreken. Spanning zou er blijven, tot een uitbarsting zou het niet komen. **Ziedaar** de grote vergissing die zij maakten en die in de ganse wereld oprecht wordt betreurd...

In het licht van deze, van weinig profetisch vermogen getuigende mededelingen, moet men enige schroom overwinnen om opnieuw het oor te luisteren te leggen wanneer ditmaal het jaar 1940 als een boek wordt opengeslagen. Maar wie overigens zou denken dat „failures" der helderzienden een gevoel van twijfel of zelfs afkeer zouden wekken bij hen die gewend waren hun **het oor te lenen, die** vergist zich. De clair-voyante papieren zijn wel een tikje gedaald, maar in moeilijke tijden vooral is iedere strohalm nu eenmaal welkom, hoe weinig houvast die ook bieden moge. Laten wij er dus ten slotte enkele uit de hof der voorspellingen voor 1940 plukken.

In de eerste plaats dan staat het jaar 1940 daarom als buitengewoon belangrijk te boek omdat het een keerpunt brengen zal in de huidige toestand. Het lot dat Mussolini in 1939 deelachtig had moeten worden, (volgens de Parijse helderzienden althans) zal in 1940 den heer Hitler beschoren zijn. In de eerste maanden van 1940 zal hij min of meer tussen leven en dood balanceren en in Mei 1940 zal het met hem afgelopen zijn. Zijn val zal gepaard gaan met een omwenteling (hoe is het mogelijk? zou men in zijn onschuld afvragen) en die omwenteling zal toch reeds logisch voortvloeien uit de ernstig gespannen onenigheid tussen regering en volk van het Derde Rijk. Voorts zal Engeland in diezelfde eerste maanden van dit jaar een ongelofelijke sterke agressieve activiteit ontketenen. (voor Engeland èn Frankrijk heet de maand Maart van 1940 uit een astraal oogpunt „schitterend") en Groot Brittannië zal geleidelijk in Rusland méér zijn hoofdvijand zien dan in Duitsland. Voor ons land heet het dat wij een bevoorrechte positie zullen blijven innemen en dat wij niet in de oorlog betrokken zullen worden. Wanneer deze voorspelling waar blijkt, hetgeen wij oprecht hopen, dan zijn wij gaarne bereid van de dwalingen onzes weegs terug te keren en alle twijfel aan de helderziendheid dezer voorspellers uit het hart te bannen! De vooruitzichten van ons handelsverkeer zijn niet zo gunstig en men verzoekt ons derhalve zeer voorzichtig met beleggingen te zijn. Een opmerking die onze Nederlandse geestesgesteldheid in de roos treft, aangezien wij van nature een voorzichtig volk zijn!

Enfin, nu weten we althans iets van 1940 op gevaar van onze profeten en wij zullen, **dunkt ons, het beste** doen om er het goede van te hopen!

DE DAM MET DE 180 SLUISDEUREN.

Ongeveer zeshonderd mijlen ten zuiden van Caïro ligt de beroemde dam van Assoean, een machtig ingenieurswerk, gebouwd om de wateren van de Nijl te beteugelen en aldus Egypte's welvaart te bevorderen.

Honderd en tachtig stalen sluisdeuren zijn in de dam, die een lengte van anderhalve mijl heeft, ingebouwd. Deze sluisdeuren zijn tijdens hoog water geopend en worden dan successievelijk gesloten teneinde de immense hoeveelheid water, dat vroeger nutteloos naar zee stroomde, tegen te houden en te distribueren in overeenstemming met de behoeften van het akkerland.

Dit moderne bouwwerk veroorzaakt de jaarlijkse overstroming van het kleinste en meest historische eiland ter wereld, namelijk Philae, dat overdekt is met de tempelruïnes Osiris, Isis en Horus. De eisen van den modernen Egyptischen mens hebben geen rekening kunnen houden met de antieke kolommen van het heilige eiland. Elk jaar opnieuw worden zij ten bate van de welvaart van den hedendaagsen mens aan de Nijlvloed prijs gegeven.

Even onbarmhartig als de bouwers van de Assoean-dam waren tegenover het eilandje Philae, even onbarmhartig is de erfvijand van den Nijl-bewoner, de malariamuskiet, ten opzichte van diens belangen. In het uitgestrekte, vruchtbare dal, dat afwisselend door de wateren van de Nijl overstroomd wordt, is de malariabesmetting nog niet geweken. Maar ongetwijfeld zal datzelfde Egypte, dat ter bevordering van de welvaart van het land in staat geweest is om de Assoean-dam te bouwen, ook de middelen weten te vinden om het Egyptische volk volkomen vrij van malaria te maken. De Malaria Commissie van de Volkenbond heeft in haar rapporten een keur van ervaringen verwerkt en geeft in de strijd tegen malaria belangrijke aanwijzigingen. Kinine staat in de bestrijding nog steeds op de eerste plaats. De Commissie beveelt als één der doeltreffende methoden het innemen van een dagelijkse dosis van 400 milligram kinine tijdens het malaria-seizoen ter voorkoming van malaria en ter behandeling van een malaria-aanval een dosis van 1 gram tot 1,3 gram kinine per dag gedurende 5 tot 7 dagen. Deze Malaria-Commissie legt in haar verslag (Engelse editie), verschenen in 1938, op bladzijde 124, er de nadruk op, dat op grond van haar onschadelijkheid kinine geschikt is om verstrekt te worden door ondergeschikt personeel, zonder voortdurend toezicht, terwijl daarentegen dit toezicht noodzakelijk is bij het gebruik van synthetische middelen.

M. Ned. No. 266.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

MGR. PACELLI'S VREDESSTAP IN 1917.

Een aantal weinig bekende gegevens over de demarche, welke de toenmalige nuntius — de huidige Paus Pius XII bij Wilhelm II deed....... doch vergeefs.

We lezen in de Telegraaf:

Over het werk, dat in dagen van oorlog door dragers van hoge geestelijke macht of van wereldlijk gezag ten behoeve van de vrede wordt ondernomen, pleegt men gedurende de oorlog schaars, en zelfs na vredessluiting nog vaak onvolledig te worden voorgelicht. De redenen daarvan zijn niet ver te zoeken. Maar nu, in dit jaareinde, de blikken van millioenen mensen weer op Rome gevestigd **zijn, op** het dubbele Rome, dat van de geest en van de wereld; **nu paus Pius XII** zo helder omtrent de „gerechte vrede" stelling heeft genomen, de bezoeken tussen Vaticaan en Quirinaal, de zich ontspinnende gedachtenwisseling tussen de H. Stoel en president Roosevelt alle aandacht opvragen — nu is het zeker interessant er aan te herinneren, dat de huidige kerkvorst 22 jaar geleden, in het derde jaar van de wereldoorlog, als **monsignore Eugenio Pacelli voor den toenmaligen paus Benedictus XV een vredeszending** heeft vervuld, waarover pas veel later, in 1921, meer bekend zou worden. Die actie is destijds niet geslaagd; maar haar gewicht en de edele geest, die ze kenmerkte waren er niet geringer om.

In April 1917, toen de oorlog zijn beslissend hoogtepunt scheen te bereiken, had Benedictus XV — een halfjaar te voren tot de pauselijke troon geroepen — den nauwelijks 40-jarigen Pacelli benoemd op de verantwoordelijke post van nuntius te München, hetgeen destijds neerkwam op de vertegenwoordiging van het Vaticaan bij het Duitse Rijk. In de hoofdstad van het Beierse hof was mgr. Pacelli op overweldigende wijze ontvangen en niemand kon twijfelen aan zijn snel wassende invloed ook buiten Beieren. In Juni vertrouwde de paus hem toen een uiterst delicate opdracht toe: hij moest naar Berlijn gaan om naar het oorlogsdoel van Duitsland te informeren. Er was geen sprake van een manoeuvre; van te voren was géén overleg met de keizerlijke regering gepleegd. Kanselier Bethmann-Hollweg antwoordde op verzoeningsgezinde toon en liet zelfs doorschemeren, dat men zo nodig wel over grenswijziging conform het nationaliteitenbeginsel zou kunnen spreken. Daarop begaf mgr. Pacelli zich, vergezeld van de auditeur van de nuntiatuur, **per** gewone trein naar 's keizers hoofdkwartier te Kreuznach.

Eerst in 1921, vlak na zijn benoeming tot eersten pauselijken nuntius te Berlijn, heeft mgr. Pacelli eens iets medegedeeld over het verloop van het onderhoud, dat hij toen met **den keizer** had. „De keizer", zo **vertelde de nuntius**, „ontving mij met de grootste égards.

Toen ik de mis gecelebreerd had in het katholieke lazaret, waarop voor deze gelegenheid de pauselijke vlag woei, werd ik naar het paleis geleid, waar de keizer mij om 12.45 in audiëntie zou ontvangen. Ik overhandigde hem de brief welke de H. Vader hem geschreven had om te trachten hem ten gunste van de vrede te stemmen. Ik sprak over de deportaties in België en verzocht hem, daar onverwijld een einde aan te maken, er op wijzend, welk een slechte indruk zij in het buitenland maakten.

De keizer hoorde aandachtig toe. Hij herinnerde aan zijn vredesaanbod van December '16 en beklaagde zich er over, dat de paus toen niet als Wilson gesproken had. Hij **trachtte** de deportaties uit juridisch oogpunt te rechtvaardigen; toen ik aanhield, beloofde hij zich met de zaak bezig te houden.

„Na het déjeuner kwam de kwestie der bemiddeling van den H. Vader opnieuw ter sprake en ik voelde mij gedrongen, met enige nadruk te spreken. De keizer was nu meer op zijn gemak en werd mededeelzaam. Hij was niet langer de plechtstatige monarch, die mij in officieel gehoor ontvangen had. Hij sprak aan één stuk door, zonder dat iemand er een woord tussen kon brengen. Er zijn, zei hij o.a., twee grote organisaties ter wereld: het Pruisische leger en de katholieke hiërarchie. Toen begon hij uit te weiden — niet over 's pausen bemiddelingsaanbod, neen over de mogelijkheid van een revolutie te Rome, waarbij het volk zich van het Vaticaan zou meester maken......

„Sonnino (de toenmalige Italiaanse premier) of de koning zei hij, mogen vrees voor het gepeupel hebben, maar de paus is zeker wel boven zulke vrees verheven. Trouwens, naar wat ik van het Vaticaan weet, is het een vesting, welke niet door het volk veroverd kan worden. Er zouden kanonnen van 15 c.M. voor nodig zijn. Overigens is het Vaticaan er op ingericht, tegenstand te bieden. Het heeft 30.000 geweren, 25 machinegeweren en een millioen patronen......"

„Van tijd tot tijd", ging de nuntius verder, „sloeg ik den keizer gade, terwijl hij zo eigenaardig zat te betogen. Aan zijn blik, gebaren en stem kon men wel zien, hoe drie jaren oorlog op zijn impulsieve natuur hadden ingewerkt."

Men heeft destijds opgemerkt, dat mgr. Pacelli eerst om vier uur in de middag het keizerlijk verblijf verliet. Had Wilhelm nog iets positievers over 's pausen aanbod gezegd? De annalen zwijgen. Maar er zou een moment komen, te weten, toen de fameuze „Fürstenabfindung", de wetten over de teruggave van het vermogen met name der Hohenzollerns, voor de Rijksdag zouden komen, waarop een mijner Italiaanse vrienden, Luigi Morandi, van de „Corriere della Sera", aan mgr. Pacelli, die toen al jaren nuntius te Berlijn was, een duidelijker woord ontlokte. Toen Morandi tegenover den nuntius het „Abfindungsgesetz" aanroerde, trok er een wolk van diepe droefheid over diens gelaat. De journalist vatte moed en waagde de vraag:

— Maar waarom, monsignore, wees destijds de keizer het vredesvoorstel af? Waarom ging hij niet op het aanbod van den paus in? Waarom toch niet?

Toonloos klonk het:

— Omdat keizer Wilhelm II niet wilde...

De nuntius hield opeens in, alsof een grote smart hem had overmand, en hij beëindigde de zin met enkele woorden — die Morandi niet mocht weergeven.

Zó liep de nobele missie van den man, die thans op Petrus' troon zetelt, op niets uit. Aan het bloedvergieten een einde te maken, was hem niet beschoren geweest, ook al was het niet de laatste maal, dat Pacelli voor de vrede optrad. Toen Bethmann door Michaelis was opgevolgd, achtte de nuntius het nodig, naar de bedoelingen van het nieuwe kabinet te informeren. Hij begaf zich daartoe op 24 Juli opnieuw naar Berlijn; maar ditmaal gaf de Duitse regering zelf al een ontwijkend antwoord.

Iedereen weet, dat mgr. Pacelli later, als kardinaal, samen met von Papen, het concordaat met het Rijk heeft voorbereid. Minder bekend, maar hoeveel actueler op het huidig tijdstip, was zijn „stille rol" — vier jaar vroeger — bij een andere kapitale vredessluiting geweest, die tussen de H. Stoel en Italië. Alweer dank ik hier enige gegevens aan Luigi Morandi, die reeds te Berlijn in gesprekken met mgr. Pacelli diens oprechte sympathie voor het werk van Mussolini had mogen vernemen. Maar eind 1928, enkele maanden dus vóór het grote moment van het Lateraan-verdrag, vond Morandi op een dag, dat hij den partijsecretaris te Rome kwam bezoeken, in het voorvertrek den bekenden Jezuietenpater Tacchi Venturi wachtende. Nauwelijks was Morandi bij den partijsecretaris (destijds Turati) toegelaten, of deze zei: „Alles gaat prachtig; de Duce zal weldra zijn schoonste zege behalen!" Niets meer. De aanwezigheid van pater Tacchi Venturi in de belendende kamer liet echter voldoende vermoeden, dat de vrede tussen **Kerk en fascistisch Italië** op komst was. Niettemin onzeker, ietwat gedrukt, vroeg Morandi daags daarop mgr. **Pacelli in** diens privé-woning er zelf naar. Diens broeder, Francesco Pacelli, **werkte** toen n.l. al maanden volgens de aanwijzingen van paus Pius XI en kardinaal Gasparri, doch tevens in nauw contact met den nuntius, aan de totstandkoming van de Lateraan-vrede.

— Ik hoop en vertrouw op God! sprak mgr. Pacelli, zonder regelrecht op de vraag in te gaan. „Wij moeten bidden." Dat was al — maar zijn gezicht, zijn ogen, zijn stem en de handen, die het gouden kruis op zijn borst omklemden, getuigden van zijn innerlijke vreugde, die hij over het op handen zijnde evenement gevoelde......

Vredeswerk, nogmaals. Zou het dan oneerbiedig wezen, ook in dit verband er aan te herinneren, dat in 's pausen wapen de duif met de olijftak prijkt, en daaronder de spreuk staat: „Opus Justitiae Pax" — Vrede, het werk van Gerechtigheid?.

Troubadour.